

gelukkig niet de dood maar het eeuwige leven. Sankey zingt in een van zijne liederen: Wij wandlen steeds in 't duister, tot Jezus komt. Maar daar zal ook groote luister zijn voor de geloovigen; want Jezus komt. De plaat geeft ons te aanschouwen de lente met het ontluikend groen. De lente is het beeld van 't leven der opstanding. Straks verplaatsen wij ons in den geest te midden van de groote menigte, die voor ruim 18 eeuwen op den Pinksterdag te Jeruzalem vergaderd was, toen de Heilige Geest werd uitgestort op alle vleesch. Sedert dien tijd is de lente voor de gemeente Gods op aarde aangebroken. In dezen toestand van geestelijken wasdom, leeft en worstelt zij tot nu toe voort. Eenmaal zal de zomer komen, maar voor dien tijd, zal er nog menige storm over haar losbreken. Hoe het zij, de Heere God heeft aan zijne kinderen door de inwoning des Heiligen Geestes de eeuwige lente ingeplant en dit leven kan door niets of niemand vernietigd worden. Kent gij dit leven, mijn waarde lezer?

N.

J. v. 't L.

BLINDE TEUN.

Wie Blinde Teun is of liever was, want het goede mensch is al sinds eenige jaren den weg gegaan van alle vleesch, wil ik u waarden lezer, in deze weinige bladzijden meedeelen. Teun was een stadsmins, zooals de Geldersche boeren gewoon waren van haar te zeggen, een doodarm mins, die dus eigenlijk niet op het dorp, waar ze gehuisvest was, thuis behoorde.

Teun was een vreemdelinge, die op het dorp A. door de diaconie uit de naastbijgelegen stad bij een boer was uitbesteed. Teun had het er goed, zeiden de diakenen, want de boer mestte jaarlijks wel tien vette varkens en had zes melkkoeien op stal. Bij zulke boeren kon een mensch het niet slecht hebben, en zij bejammerden het maar, dat zij niet alle arme oude mannen en gebrekkige vrouwen, die tot de bedelden behoorden, bij zulk een boer onder dak konden brengen. Men was er zoo makkelijk af — en daarbij — het kostte weinig geld.

Gij vraagt, waarde lezer, hoe Teun zoo ongelukkig was? Wel, wij willen het u kort meedeelen. Teun was de jongste dochter van een knap burger uit de stad. Haar ouders hadden daar gedurende hun leven een vrij goede betrekking, ook op kerkelijk gebied, bekleed. Het ware brave goede menschen, waarop niemand iets, wat hun gedrag en wandel aanging, wist aan te merken, die trouw de kerk bezochten, omdat de man er altijd zijn moest, nooit het Avondmaal verzuimden en een afschuw hadden van allen, die het niet met den godsdienst hielden. Teun was ook in dat geloof opgevoed, had trouw de catechisatie bezocht en de dominé had schik met haar gehad, want zij wist alles. Men kon haar niets vragen uit den Bijbel, of zij wist een antwoord te geven. Haar belijdenis had ze afgelegd en overluid gezongen:

Ja, U kiest ons hart
Eeuwig tot ziju' Koning!
Onder vreugd en smart
Geld' uw liefd' ons 't meest,
Streck' ons hart uw' Geest
Eeuwig tot een woning!

en de gemeente had daarna gezongen:

Gedenk aan onze nieuwe leden,
Die, door 't belijden van uw' naam,
Met ons nu in verbintnis treden;
O Vader! heilig z' in uw' naam,
Dat niets hun ijver ooit verdoove,
Uw liefd', uw waarheid blijv' hun bij,
Dat hun geloof oprecht geloove,
Hun keus de keus des harten zij.

Daarna had de leeraar ernstig gebeden en men was diep geroerd huiswaarts gekeerd. De ouders van Teun hadden gezegd: „Kind, nu is onze taak afgelopen, nu staat gij voor God en voor de gemeente, die zullen voor u zorgen. Teun of liever, toen heette ze nog Toontje, had geschreid en ook gebeden, ze had dat stil gedaan en beloofd altijd braaf en deugdzaam te zullen leven. Ze had het gemeend, want ze beloofde het in stilte op het kleine kamertje, waar zij sliep. Eén fout was er bij haar en bij al, wat in de kerk had plaats gevonden. Er was niet gerekend met de groote waarheid, die onze vaders ons hebben overgeleverd en tot nu toe immer door de ervaring wordt bevestigd, nl. dat

de mensch van nature geneigd is tot alle kwaad, dus dat er een omkeering in het hart moet plaats vinden, die een hoogere macht, dan al wat op aarde bestaat, hierin werken moet.

In het huisgezin van Teuns ouders was weinig huiselijk werk. Men leefde er klein burgerlijk en hoogst eenvoudig, vandaar dat men hier den vrouwelijken arbeid, zooals de buurvrouwen wel eens zeiden, op de slofjes kon afdoen. Toontje had niet veel te doen. Wanneer 's morgens de klok tien sloeg, zat zij reeds netjes gekleed voor het raam, dat op de straat uitzag, om al naaiende of bordurende op straat al het gewone en buitengewone, wat daar voorviel, nauwkeurig op te nemen. Zij wist ook, dat er niet alleen oogen waren, die naar buiten tuurden, maar dat er weleens oogjes naar binnen zagen, nl. van jongeheertjes, die Toontje een heel aardig, snoeperig meisje vonden, en het jammer vonden, dat de vader en moeder zulke stijve en stroeve lui waren, die hun dochter zoo weinig vrijheid gaven, en nooit eens des avonds alleen over straat lieten gaan.

Broeders en zusters hadden allen het huis verlaten, een paar dienden bij rijke lui in een van onze Hollandsche steden en de andere waren reeds getrouwd. Toontje was bij de ouders thuis om hun in alles ter hulp te zijn. Men hoopte, dat vader en moeder nog lang zouden leven en de onbezorgde dagen, die zij nu doorleefden, nog vele jaren mochten voortduren. Want waarlijk, zij hadden het goed. Toontje echter vond bij het klimmen der jaren en vooral, nadat zij belijdenis had afgelegd, dat de kleine woning wel iets kloosterachtigs had. Die oogen van buiten maakten, dat het daarbinnen in het hart van het vrij onschuldige meisje hoe langer hoe meer begon te bruisen. De hartstocht is een vreeselijk monster, vooral wanneer deze door dwang van buiten geketend wordt.

Wat men niet gehoopt had, en zelfs niet had verwacht, gebeurde. De ouders van Toontje, nog gezond en sterk, ofschoon al op jaren gekomen, werden beiden ziek en wel aan typhuskoortsen. Deze vreeselijke ziekte nam beiden enkele dagen na elkaar weg. De predikant had eenige malen de woning der zieken bezocht en ernstig ge-

beden en Toontje weende. Het was haar, alsof de gansche wereld in een akelig gevangenishol veranderde, toen de laatste slag kwam en ook de moeder na den vader door den dood werd weggenomen. Vele vrienden kwamen om Toontje te troosten. De predikant zeide, dat zij haar hoop op God moest stellen, Hij was een vader der weezen, Hij zou voor haar zorgen. Verder zou hij zijn best doen, om zoo spoedig mogelijk een goeden dienst als kinderjuffrouw voor haar te vinden. De predikant hield woord, en zes weken na het overlijden van vader en moeder zien wij Toontje met een groot koffer het huis verlaten. Dat huis, waarin zij zoovele gelukkige dagen als kind had doorgebracht, maar ook die woning, waarin zij in de laatste jaren wel eens had gezocht: „Moet ik hier altijd blijven?” moest zij nu voor altijd vaarwel zeggen. Hare knieën knikten en groote tranen rolden langs hare wangen. De diligence, waarheen enkele harer vriendinnen en ook de goede predikant haar uitgeleide hadden gedaan, terwijl de laatste haar op het hart had gedrukt toch nooit God uit het oog te verliezen, vertrok.

Na een rit van een halven dag hield het voertuig in een voornaam dorp in de provincie Overijssel stil. Hier was het kasteel of de buitenplaats gelegen, waar men Toontje als kinderjuffrouw verwachtte. De ontvangst was recht hartelijk, zij had zich die zoo niet voorgesteld. De jonge mevrouw zocht haar te troosten over het verlies harer ouders en zeide dat, als zij goed oppaste en trouw voor haar beide oudste kinderen, een jongen van 6 en een meisje van 4 jaren zorgde, zij het bij haar zeer goed zou hebben, want dat de dienstboden bij hare familie altijd als huisgenooten werden behandeld.

Spoedig was Toontje op de kinderkamer en had Mevrouw haar een zeer lange lijst van alle mogelijke werkzaamheden opgenoemd, die zij dagelijks volbrengen moest. Alleen het aanhooren van die verschillende bezigheden vermoeide Toontjes hoofd zoo, dat zij met een diepe zucht tot zichzelf zeide: „O God, daar kom ik nooit door!”

Dit bleek dan ook maar spoedig het geval te zijn. Toontje was een goed meisje, maar had een groote fout, en die was, dat zij nooit recht werken had geleerd en zeer

hoog dacht van zichzelf. Als het troetelkind bij haar ouders was zij geheel en al in de gedachte opgegroeid, dat men hier op aarde eigenlijk leefde om rozen te plukken en dat liefst zonder doornen.

Na een week werd Toontje bij de mevrouw binnen geroepen en haar aangezegd, dat zij haar niet langer in haar dienst kon houden. Zij zou haar reisgeld geven om naar de stad harer geboorte terug te keeren. Deze boodschap was voor het onnoozele meisje een groote uitkomst, want zij meende dat ze het op het buiten zeer hard had en hunkerde om weder hare vroegere vriendinnen te ontmoeten. Binnen veertien dagen tijds was Toontje weder in de stad, maar hoe verbaasd staat zij; al degenen die bij haar afscheid geschreid hadden, en haar vergezeld hadden tot aan de diligence, keerden haar den rug toe en de ontvangst was zeer koel. Ook zelfs de predikant toonde ten hoogste zijn ontevredenheid, dat zij den dienst zoo spoedig had moeten verlaten. Wat nu te doen? Een kamertje huren en naaihuizen zoeken. Dat kwam spoedig tot stand. Een paar vrienden harer ouders en ook de predikant zelf hielpen Toontje om dit doel te bereiken. Naar huizen werd gezocht en gevonden en eer twee maanden voorbij waren, zeide Toontje bij een bezoek aan den predikant, dat zij hem hartelijk dank zei voor zijn hulp, en reeds in staat was de huur van haar kamertje en al wat zij noodig had, te betalen. Zij sprak echter niet geheel de waarheid of liever zij liet den predikant in den waan, dat dit alles geschiedde van het eerlijk verdiende geld, door ijverigen arbeid verkregen. Dit was echter volstrekt niet het geval. De heertjes, die vroeger voorbij het raam der ouderlijke woning zoo dikwerf op en neerwandelden, waren te weten gekomen, waar Toontje woonde en weldra waren er, die des avonds de goedheid hadden, om wanneer zij laat het huis, waar zij genaaid had, verliet, haar naar haar kamertje te geleiden, natuurlijk om haar tegen kwaadwilligen te beveiligen. Het onnoozele meisje, dat wel den hartstocht kende, die daar woonde in haar binnenste, maar niet de strikken der verleiders, was spoedig gevangen en eer zij het wist, diep gevallen. Geld ontbrak haar nu niet meer, maar ook de

vrucht van dit zondig leven bleef niet uit.

Twee jaren zijn vervlogen en ziet, in het gasthuis van de stad ligt Toontje, aan een vreeselijke ziekte lijdende, die een gevolg is van haar onzedelijk gedrag. Hier vindt de predikant haar weder terug. Hij heeft voor haar niets anders dan harde woorden van veroordeeling en bestraffing.

Ze had gedacht en zich voorgenomen als een boetvaardige zondares, wanneer zij het hospitaal verliet, tot haar vriendinnen te komen en ook tot den predikant, die haar ouders zoo goed gekend had, om hulp en redding, maar nu — is het toch te laat. Het harde woord verhardt het hart. Het hospitaal wordt verlaten, doch niet om weder te keeren op den weg der gerechtigheid, maar om voort te gaan op het pad der goddeloosheid. Het onzedelijk leven wordt voortgezet. Aan den drank hoe langer hoe meer gewoon en ten laatste verslaafd, komt nog de vreeselijke oogziekte, die Toontje voor de tweede maal in het hospitaal brengt. Bijna blind moet zij dit huis verlaten en nu is er geen andere uitkomst dan bij de diaconie. Maar — hoe wordt zij hier ontvangen? Men moet haar helpen. Het register harer zonden wordt haar eerst voor oogen gehouden en dan haar vonnis geveld: uitbested bij de boeren op het land. Daar is de plaats voor zulke deugnieten, zulke goddeloozen. En toch — de gemeente heeft eenmaal gezongen:

Gedenk aan onze nieuwe leden,
Die door 't belijden van Uw naam,
Met ons nu in verbintnis treden, enz.

en Toontje heeft gezongen:

Ja, U kiest ons hart
Eeuwig tot zijn Koning,

Nu is het *Teun* bij den boer op het dorp. Daar zit ze in den winter achter in de schuur tusschen een hoop knollen, terwijl het ijs haar om de stramme, verstijfde vingers kleeft, bibberend van koude. Een stuk roggebrood en een kommetje koffiedrap wordt haar op onheusche wijze voorgezet. Ze vloekt en verwenscht al de diakens en alle kerken en alle menschen, die over den godsdienst spreken, en al die groote heeren, die haar in het ongeluk hebben gebracht

en daarna getrouwd zijn met de dochters van de voornaamste ingezetenen der stad. Zij kent ze, die nu advocaat, procureur en zelfs nog wat anders zijn, die haar bezochten op haar kamertje en haar gouden zilvergeld gaven, en zij vloekt alweer, en zij wenscht zichzelf dood en zij zweert, dat er geen hel en duivel is en dat al, wat de dominé's preeken, leugens zijn. Zoo is Blinde Teun geworden, want zoo wordt ze genoemd op het dorp en uitgescholden door de schooljongens en de boer zegt, dat hij haar niet zien kan, het luie varken, en de boerin voegt er aan toe, dat wanneer niet de liefde haar drong, zij het mensch geen uur in huis wilde houden, maar laat er dan dikwerf op volgen: „Het is nog al makkelijk, zoo'n opstootter te hebben, die men alles kan laten doen, daar men toch in dezen tijd niets meer van het vrouwvolk kan gedaan krijgen, omdat het allemaal juffers zijn.”

Bovendien, er wordt nog een aardig duitje voor haar betaald, f 50 's jaars. Men verdient het er zoo bij en krijgt meteen zijn werk gedaan. Arme Teun! Gij zijt niet van alles de schuld. Ook uw ouders hebben er deel aan, maar toch van veel. Hard is uw lot. Bijna geheel blind, wordt gij als een slavine voortgedreven en daarbij hebt ge nog een beschuldigend geweten. Ter kerke komt Teun niet. Zij heeft er ook geen behoefte meer aan. Ze is in haar oog een te ver afgedwaalde zondares. Zij kan niet meer bidden, maar wel vloeken. Zal het zoo blijven met haar? Och, hoevelen zijn er in onzen tijd in den toestand van Blinde Teun. Ze liggen daar als verslagenen aan den weg. Familiebetrekkingen en vrienden gaan hen voorbij en moeder de kerk is zoo arm aan liefde, als de Noordpool aan groeikracht. De diaconie — ja zegt Teun, ze hebben het wel en daar is ook nog een legaat bij van een heer, dien ik vroeger gekend heb, wel meer dan honderduizend gulden, maar het moet ergens staan op een grootboek en daar kan het niet meer af en dan preekt de dominé nog alle Zondagen: Vergadert u geen schatten op de aarde, waar de mot en de roest ze verteren, maar vergadert u schatten in den Hemel, en daaronder den preekstoel zitten de mannen met de witte dassen om en

die nemen de buil en gaan aan het verzamelen, terwijl de dominé preekt of de gemeente zingt: Hier beneden is het niet.

Blinde Teun kan niet begrijpen, dat er rijke menschen zijn, die in dat zakje een cent kunnen geven en dikwijls gouden ringen aan de vingers dragen. Neen, het zijn voor haar allemaal steenen des aanstoots. Als de godsdienst wat wezenlijks is, dan moet het ook wat beteekenen. Zóó redeneert Teun en de boeren lachen haar uit en zij zeggen, dat zij een goddeloos mensch is, die wel in de hel zal komen.

Doch wat gebeurt er? Teun wordt ziek en nu kan zij niet bij den boer blijven. Ze moet naar een ziekenhuis, zij wordt gebracht naar het hospitaal, waar zij ook vroeger verpleegd werd. Gelukkig echter nu niet om haar zondig leven, maar wel als een gevolg van de koude en de ellende, die zij bij den boer heeft uitgestaan. Hier ligt ze nu en de dokter zegt: Het is met de ongelukkige gedaan! en de diakens komen en Teun hoort, dat ze elkaar toefluisteren: „Het duurt niet lang meer en wij zijn gelukkig van haar af.” En Teun vloekt. Maar ziedaar, zij voelt een hand over haar hoofd strijken. Het is een zachte hand.

„Gij zijt blind.”

„Bijna,” is het antwoord.

„God heeft u lief.”

„Onmogelijk.”

„Hij wil u al uwe zonden vergeven.”

„Gij kent mij niet.”

„Wilt gij een sinaasappel? Mag ik het kussen eens voor u goed leggen?”

„O, zijt gij het lieve juffrouw Dora? Gij, de dochter van den goeden dominé, bij wien ik belijdenis deed?”

„Ja, Tonia.”

Hoe vriendelijk klonk haar dat woord in het oor. Tonia! Tonia! Tonia!

„O, lieve juffrouw, mijn moeder noemde mij ook zoo.”

Blinde Teun schreit. Ze snikt overluid; gij zijt al te goed, juffrouw Dora, Ik ben goddeloos, een zeer goddeloos mensch.

„Jezus neemt de zondaars aan.”

„Ja juffrouw, maar dat zijn de brave menschen.”

„Neen Tonia, dat zijn zulke menschen als gij zijt.”

Het kussen wordt goed gelegd. De sinaas-

appel gekloofd en de vriendelijke hand van Dora steekt de stukjes zelve in den mond van de kranke, die hare hand kust en roept:

„Een engel, een engel zijt gij.”

„Dat ben ik niet, Tonia, maar een arme zondares, die vrede gevonden heeft in het Bloed des kruises.”

„Des kruises, des kruises!” fluistert de kranke. „Zoo is het. Maar — niet voor mij.”

„Zeker, ook voor u.”

Met deze woorden gaat de dienende engel in het huis der kranken heen. De nacht komt en daarmee een hevige koorst. Blinde Teun ijlt. Zij roept den duivel, de hel, het

vuur, de heeren, de dames, den boer — alles spookt haar door het hoofd. De koorts bedaart en nu hoort men haar bidden. Zij worstelt met God. Het is een strijd der ziele. Ten laatste hoort men haar overluid de woorden uitspreken: „Heere Jezus, Gij hebt overwonnen, mijn ziel is gered. Ik ben voor eeuwig de Uwe, ja, voor eeuwig, ja, voor eeuwig,” en al minder wordt haar stem, totdat men ten laatste niets meer hoort dan Ja en zóó ging Blinde Teun naar den hemel.

N.

J. v. 't L.

DE LEVENDEN EN DE DOODEN.

Toespraak van Dr. De Witt Talmage, Predikant te Brooklijn.

(*Vervolg van blad. 100.*)

Zij leven, zij leven, om nooit weer te sterven! Ik ben zoo blijde, dat zij nooit weér door rheumatiek of zenuwlijden zullen geplaagd worden, dat zij nooit bittere geneesmiddelen meer behoeven in te nemen; dat zij nooit weder sterven. Voertuigen in de straten, maar geen lijkwagens in de geheele stad; vroolijk klokgelui, maar geen angstig klinkende doodsklokken; myrthenbloemen, maar geen cypressen; vreugde, maar geen droefheid.

O, wanneer gaan wij tot die levenden? wanneer zullen wij hunne vreugde deelen? Terwijl zoo aan de eene zijde de eeuwig levenden staan, zie ik weder om en aanschouw de dooden, en onder hen twee groote afdeelingen. Ik vraag mijzelf af: Heeft hier dan zulk een vreeselijke en bloedige slag plaats gehad als die van Austerlitz, Waterloo en Gettysburg te samen genomen? O neen. Wie of wat heeft dan alle dezen geslagen? De plaag. Welke plaag? De plaag der zonde. Het schijnt mij toe, dat de pest, die Marseille, Tripoli, Marocco en Londen verwoestte, niets was in vergelijking met deze plaag. Span de zwarte paarden aan en breng de lijken weg. Maar neen, zij moeten daar eeuwig liggen. Hier is een groote menigte van dezulken, die de plaag wilden wegrédeneeren en daar zijn weder

anderen, die juist verwierpen, wat de Bijbel over de plaag zegt, daar zien we weder velen, die de plaag in hun eigen kracht wederstaan wilden, terwijl het grootste getal der dooden bestaat uit dezulken, die wel toegaven, dat de plaag iets gevaarlijks was, maar den tijd verzuimden, toen zij haar hadden kunnen ontvlieden. Ach waarde toehoorders, hoevelen zijn reeds een prooi van den eeuwigen dood geworden! Zal ik de waarheid verbergen? Ik mag en kan zulks niet. Ik weet, dat er menschen zijn, die zeggen, dat de rechtvaardigen en de goddeloozen op dezelfde plaats komen; de Bijbel spreekt dit echter tegen en eveneens het gezond menschelijk verstand. Een vader, die tot deze gevaarlijke dwaling vervallen was, verhaalde aan zijn dochttertje van twee kinderen, die in een bosch werden vermoord. Toen de kleine hem vraagde: „Waar kwamen die vermoorde kinderen toen?” antwoordde hij zonder na te denken: „In den hemel, zij kwamen natuurlijk in den hemel.” „Goed, zeide het meisje, maar waar ging de man heen, die om zijn moord werd opgehangen?” „Nu, die kwam ook in den hemel.”

„Dan zou het mij niet verwonderen,” gaf de kleine hierop ten antwoord, „dat hij hen nog eens vermoordde.”